Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brasov
administrațiunea, piața mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 29. Brașov, Joi, 8 (20) Februarie 1896.

Din isprăvile micilor tiranĭ.

Brașov, 7 Februarie v.

Din Câmpiă primim o scire, care caracterisézä în mod deosebit starea escepțională, în care se găsesc Românii din acest stat sub regimul actual.

E vorba de-o circulară, pe care solgăbirĕul din Ormenișul de Câmpiă a adresat'o cu data de 27 Ianuarie n. c. notarilor de cerc subordinațĭ luĭ. In circulară se dice din cuvênt în cuvênt:

„Sĕ admoniezĭ tóte primăriile comunale, sub rĕspunderea cea mai grea, ca nimĕnui sĕ nu dea testimoniu de paupertate, séu orĭ-ce alt testimoniu *necesar a se adătura la o adresă către monarch*, până când nu va fi vidimat de mine."

Insemnătatea acestui ordin draconic o va puté apreția cineva numai cunoscênd împrejurările locale și isprăvile micilor tiranĭ din administrația comitatului, la a căror acoperire se țintesce prin acest ordin.

E vorba de-o nemulțumire, care aprópe de cincĭ anĭ de dile ține în cea mai mare agitațiă poporațiunea mai multor comune din comitatul Mureș-Turda, Cojocna și alte comitate locuite de urmașii foștilor iobagĭ românĭ.

Lanțul nedreptățirilor strigătóre la cer, ce li-s'au făcut foștilor iobagĭ cu ocasiunea așa disei "despăgubirĭ" a regaliilor din 1891, — prin care „despăgubire" li-s'a luat din mâna foștilor iobagĭ românĭ o avere de circa 25 de milióne florinĭ,—încă nicĭ adĭ nu s'a încheiat. Drept dovadă avem înaintea nóstră un cas petrecut în Pogăcéua de Câmpiă, care cas ilustréză în de ajuns pe tóte celelalte.

In acéstă comună se află nobilĭ și foștĭ iobagĭ, cei dintâi fiind maghiarĭ, ér cei din urmă românĭ. Atât unora, cât și altora s'a hotărît prin sentința tribunalului r. din Têrgu-Mureșului cu data de 7 Septemvre 1891, ca partea cuvenită din rĕscumpărarea regaliilor sĕ li-se dea la mână.

In urma acestei hotărîrĭ, nobilii maghiarĭ și-au și ridicat partea lor numai decât, pe când partea foștilor iobagĭ, stabilită cu 4455 fl. 20 cr. ca avere privată a lor, este reținută de autoritățile administrative unguresci prin cel mai revoltător abus și în contra tuturor disposițiunilor legei.

Sunt cincĭ anĭ de dile, de când foștii iobagĭ românĭ din acéstă comună bat la tóte ușile, ba pe cât scim chiar și către dietă s'au adresat cu o petițiă în causa acésta, împreună cu soții lor din alte comune ale acelui ținut. Dér tóte au fost în zadar. Nicĭ capital, nicĭ interese nu li-s'au dat de cincĭ anĭ de dile nicĭ un crucer.

Firesce, că împrejurarea acésta a produs între foștii iobagĭ românĭ a amărăciune, ce nu se póte descrie. Las', că prin faimósa „despăgubire" li-s'a făcut o nedreptate fără păreche în statele civilisate ale Europei, dér ca însĕ-șĭ sfărmiturile aruncate lor de pe masa domnilor, — acele patru mii și câteva sute de florenĭ, carĭ după tóte formele și disposițiunile legei constitue proprietatea lor inalienabilă, sĕ fiă reținute prin volnicia și despotismul unor funcționarĭ resfățațĭ, carĭ nu mai vor sĕ scie nicĭ de lege, nicĭ de dreptate: acésta e revoltător.

După ce bieții contribuabilĭ despoiațĭ de averea lor s'au adresat cu plângerĭ și petițiunĭ la tóte autoritățile unguresci, pe unde numai au sciut, lucru firesc, că nu le mai rĕmâne alta de făcut, decât sĕ-șĭ mai încerce norocul adresându-se și la monarch.

Aci este a se căuta motivul draconicei ordinațiunĭ a solgăbirĕului dela Ormeniș. Vor fi băgat de sémă micii tiranĭ dela administrația comitatului, că foștii iobagĭ păgubițĭ vor sĕ lupte mai departe pentru revendicarea dreptului lor încălcat, căutând a-șĭ înainta justa lor plângere și la treptele tronului, — fapt, care ar aduce cu sine descoperirea volniciilor sĕvêrșite de ei.

Eată cum sciu aceste „sentinele ale drepturilor cetățenescĭ" sĕ liniștéscă inimile revoltate ale contribuabililor nedreptățițĭ! Vor sĕ le pună scălușĭ în gură, ca sĕ nu mai pótă nicĭ măcar țipa în durerea lor.

Ordinațiunea din vorbă însĕ este numai o mică probă de felul, cum manevréză satrapii unguresci de prin comitatele locuite de Românĭ.

Așa ni-se spune, între altele, că în comitatele menționate violarea secretului epistolar față de Românĭ a devenit regulă și că sunt fruntașĭ de-ai noștri, carĭ nu mai primesc dela poștă o singură scrisóre nedesfăcută. Funcționarii unguresci se cred în drept de-a spiona astfel tot pasul Românilor, călcând până și secretul epistolar.

In dietă oposiționalii tună și trăsnesc în contra încălcărilor organelor administrațiunei la alegerĭ, dér nicĭ unul nu vede barbaria, ce se comite față cu poporul în provinciă. Se descoper și se sbiciuesc prototipurile corupțiunei, ce domnesce în tabĕra celor dela putere, ca Miklos, Pulszky etc., carĭ fac risipă și benchetuesc cu banii contribuabililor, dér nicĭ un glas nu se ridică în contra despoiărei sistematice a poporului țĕran și în contra abusurilor grozave, ce se sĕvîrșesc în detrimentul lui, călcându-se legea și dreptatea în diua mare.

Este mare scandalul, ce l'au provocat ticăloșiile descoperite în dietă și merită a-se numi scandal europén. Dér când se vor descoperi tóte ticăloșiile, ce se comit aprópe dilnic în comitate în paguba bietului țĕran, atuncĭ scandalul din european va deveni hiper-asiatic.

O scrisóre a d-lui Urechiă către „Magyarorszag". In numĕrul de adĭ al acestei foi, vedem publicată o scrisóre a președintelui Ligei, d-lui *V. A. Urechiă*, prin care se desmint afirmațiunile lui „Magyarorszag", că Liga ar fi luat partea d-lui *Rațiu*, și ar fi luat posițiă contra lui *Brote* și *Albini*; și că președintele Ligei Urechiă printr'asta ar fi venit în conflict cu ministrul-președinte *Sturdza*. D-l Urechiă spune, că Liga, într'o circulară către secțiunĭ, a declarat, că *nu se póte amesteca în afacerile politice ale Românilor din Uagaria* și prin urmare nicĭ în conflictul dela Sibiiu; și a mai declarat, că ea (Liga) nicĭ-odată n'a fost *irridentistă*, nicĭ-odată n'a visat de o *Daco-Româniă*, nicĭ-odată n'a dorit nicĭ cea mai mică slăbirea statului unguresc. Décă poșta unguréscă ar fi predat acéstă circulară, ce s'a trimis și foilor unguresci, atuncĭ ar fi înțeles și cei dela „Magyarorszag" *spiritul pacînic* în care a fost scrisă, și ar fi vĕdut, că nu e nimic adevĕrat din informațiunile ce le-a primit dela Bucuresci. După ce d-l Urechiă mai arată, că d-l Sturdza, ca ministru-președinte, n'ar tolera nicĭ-odată în România o mișcare, care s'ar opune intereselor legale ale statelor vecine, încheiă dicênd, că *în ajunul evenimentelor* (Mileniul) *ce sunt aprope*, ar fi timpul, ca pressa din Budapesta sĕ ia posițiă mai puțin dușmănósă față cu Liga română, căcĭ d-sa este și astădĭ de convingerea, că „*e de lipsă alianța Ungariei cu Românii, ca sĕ avem un eveniment comun (?!)*".

CRONICA POLITICĂ.

— 7 (19) Februarie.

Majestatea Sa monarchul a primit dimisiunea fostului **guvernor al regatului Boemiei**, a contelui *Francisc Thun-Hohenstein* pe lângă recunóscerea preagrațiósă a serviciilor sale estraordinare prestate pe terenul cultural și economic și a numit ca nou guvernor al Boemiei pe contele *Carol Coudenhove*, fostul președinte de țéră în provincia Silesia de jos.

*

Se scie, că oposiția din camera ungară atacase fórte vehement guvernul,

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Cartofariul,

foiă comemorativă de Carol Neumann Strela.

(Fine)

Chemicul se reîntórse la Paris prea fericit. Mulțămită înțelepciunii monarchului sĕu, el putù eși triumfător, și ast-fel sĕ devină folositor patriei sale, aducênd acéstă mană dumnedeéscă sĕrăcimei, acest palliativ contra fómetei.

Acum repede se puse pe lucru, deși era cam trecut terminul punerei cartofilor. Dér apoi situațiunea pămêntului, ce 'i-se dase spre acest scop, anevoiă putea fi mai favorabilă. Lucrătorii au făcut totul după cum le arĕta Parmentier, și în fine puseră cartofii cam de două urme de departe unul de altul. Apoi s'a rugat lui Dumnedeu sĕ-i dea plóie și căldură la timp potrivit, și Dumnedeu îi ascultă rugăciunea.

Când mergeau ómenii pe lângă locul plantat cu baraboi, de regulă se opriau și priviau uimițĭ, apoi plecau mai departe clătinând din cap. Nobilii încă făceau plimbărĭ p'acolo în calesele lor. Damele priviau la locul acela numai prin lorgnettă cu un suris sarcastic, ér domnii dedeau din umere. Când venì vara, toțĭ rîdeau de floricica cea albă-vinețiă, cu staminii galbinĭ, ce înflorise în lungul și latul locului aceluia; ér către tómnă, când dilele începură a se scurta, toțĭ îșĭ aflau obiect de rîs și de batjocură, vĕdênd, cât de urît era acum acel pămênt sĕmĕnat cu cartofĭ, cu lugerii culcațĭ în tóte părțile.

Dér chiar acesta era timpul dorit de chemicul, căcĭ era timpul culesului. S'adunară ómenii cu sape și corfe, ridicară pămêntul cu băgare de sémă, traseră lugerii, icĭ găsiră șése cartofĭ, dincolo șépte, alocurea chiar nouĕ etc.

Proba dintâiu se cuvenea s'o facă regele. Dér regele trebuì sĕ vorbéscă cu Parmentier din nou, că-șĭ uitase despre ce a fost vorba. El porunci sĕ-i fiérbă cartofĭ numai decât și gustă trei dintre ei.

— „Da, da! Hm i-a fost întréga sa opinie, cum era el deprins a-șĭ da opinia în cele mai multe casurĭ.

Regina se afla chiar în Trianon. Regele demândă sĕ-i ducă și ei cartofĭ de porbă. Regina ii gustă și se esprimă asupra lor cu cuvintele: „*extremement contentée!*" (Estra-ordinar de satisfăcută!)

„Regele și regina au mâncat cartofĭ!" Acéstă scire se lățì curênd în întreg Parisul și — minune, cartofii se introduseră în us ca la comandă. Și chiar aceia carĭ au rîs de ei, tóte damele cele frumóse, și domnii cei superbĭ, toțĭ și tóte cereau cartofĭ, și-i aflară nu numai bunĭ, dér chiar delicațĭ, îndată ce cunoscură câte-va metode pentru de-ai găti. Chiar și domnii Academicianĭ se arătară mai afabilĭ și trimiseră o deputațiune, ca și ei sĕ-șĭ dea părerea despre aceste lucrurĭ micĭ și rotunde".

Dér Parmentier făcù atât pe domnii cu perucĭ, cât și pe unii nobilĭ, sĕ tacă.

Pentru cine s'a ostenit el atâta? Numai sĕracilor din patria lui trebuia întinsă acéstă bine-facere cerécă. Orĭ dóră au credut aristocrații, că vor puté socoti ca o jucăriă ceea ce produsese el întru sudórea fețeĭ sale? Și-șĭ închipuiau domnii din Rue Richelieu, că prin recunóscerea lor ar puté ferici mai tare pe acela, de care odată și-au bătut joc?

Pâne pentru popor! Acésta avea sĕ fiă cartofii în sensul adevĕrat al cuvêntului. Și chemicul nu se liniști, până ce regele îi dete pentru cultivarea cartofilor teritor mai mare, de ambele părțĭ ale drumului spre Versailles.

Cultivarea trebui sĕ se facă în mĕsură cât mai mare, spre a-se puté obține resultate rentabile, căcĭ Parmentier se ținea de vorba, ce șĭ-o dase în Frankfurt: de-a lăți adecă acéstă plantă peste tótă Francia.

In anul al doilea se apropiă mai tare de scop. Se dice, că țĕranul din Frankfurt veni la Paris cu mulțime de cartofĭ și-i stete într'ajutor lui Parmentier pentru a cultiva cartofi în mĕsură mare. Recolta érășĭ reeși minunat și celora, ce nu aveau încrederea în cartofĭ și în puterea lor nutritóre, le dete cartofi de pomană.

Nicĭ nu întârdia el de-a da regelui încontinu rapórte și dărĭ de sémă, ér regele era fórte vesel, că poporului îi place acéstă mâncare. Energia și neegoismul trebuia acum remunerat, și decĭ regele decise

pentru **falsificările listelor alegĕtorilor**, afirmând că acele falsificărĭ se fac în mod sistematic. La învinuirile acestea ministrul de interne *Perczel* rĕspunse cu frasa stereotipă, că el n'are cunoscinţă despre astfel de falsificărĭ. Acum ḑiarul „*Györi Közlöny*“ scrie în cestiunea acésta următórele: „Finindu-se alegerile comunale, în continu ne sosesc plângerĭ contra *neregularităţilor*, carĭ s'au ivit cu ocasiunea alegerilor. Mai ales s'au *falsificat numele de botez* ale alegĕtorilor, inducêndu-se în liste în loc de Mihai, Ludovic, în loc de Andreiu, Ştefan etc. precum şi alte nume, carĭ nicĭ nu esistă. Prin acésta poporaţiunea e despoiată de dreptul sĕu cel mai sânt, ce'l are... etc.“ Plângerĭ de asemenea natură de sigur că se vor ridica din tóte părţile Ungariei, şi tóte acestea spre „preamărirea guvernului liberal“.

*

De câte-orĭ ministerele unguresci dela Tisza încóce (Szapáry, Wekerle, Banffy) au avut sĕ raporteze monarcului vr'o cestiune mai delicată, tot-déuna trimeteau pe ministrul de honveḑĭ br. **Fejérvary la Viena**, ca el sĕ isprăvéscă misuinile acele „atât de grele“. De present br. Fejérvary éră-şĭ se află în Viena, şi, cu tóte că semi-oficiósele au primit ordinul sĕ anunţă, că acéstă călĕtoriă a ministrului de honveḑĭ n'are alt scop, decât ca Fejérvary sĕ represinte, împreună cu ministrul Iosika, pe guvernul ungar la îmormêntarea fostului mareşal al curţii, prinţ Hohenlohe, totu-şĭ ḑiarul „*Pol. Ertesitö*“ afirmă a sci din isvor sigur, că br. Fejérvary este încredinţat din partea cabinetului ungar ca sĕ raporteze monarcului asupra hotărîrilor consiliului ministerial, adause mai ḑilele trecute. Se scie, că consiliul ministerial în prima liniă s'a consultat asupra *disolvărei camerei* şi asupra legei privitóre la *indemnitate*. Decĭ Fejérvary după cum anunţă numitul ḑiar, a primit ordinul sĕ raporteze Monarcului asupra acestor douĕ cestiunĭ, precum şi asupra *desbaterilor viforóse*, carĭ au decurs în timpul din urmă în camera ungară. Ḑilele viitóre vom vedé, cu ce resultat se va rentórce br. Fejérvary din Viena.

*

Foile oposiţionale maghiare continuă **campania în contra corupţiunei**. „Budapester Tagblatt“, ḑice, că în cercurile partidei guvernului domnesce din causa acésta mare nelinisce şi temere. Se vorbesce acolo, că oposiţia ar voi sĕ reînoiéscă discuţia asupra afacerei Pulszky şi sĕ îndrepte atacurile ei şi asupra miniştrilor trecuţĭ şi actualĭ, din causa abusurilor cu concesiunile, discutând chiar şi afacerĭ familiare ale unui ministru. Faţă cu aceste faime „Bud. Tgbltt.“ ḑice, că décă nu se va îmbulḑi cu tótă puterea la suprafaţă vr'un nou scandal, oposiţia de sigur din consideraţiă faţă cu mileniul, *nu va căuta nouĕ „afacerĭ“*, décă însĕ, s'ar ivi totuşĭ *nouĕ scandale*, atuncĭ *oposiţia* orĭ cât de greu îi va cădea, *va trebui sĕ-şĭ împlinéscă datoria*. Oposiţia nu voesce decât, ceea ce doresc toţĭ ómenii cinstiţĭ, ca adecă viaţa publică sĕ fiă curăţită de toţĭ şarlatanii şi mişeii. Şi ea nu crede a fi compatibil cu serbarea mileniului, că cei dela putere caută sĕ scape pe eroii celor din urmă scandale, de pedépsa, ce li-se cuvine după dreptate. In fine fóia apponyistă îşĭ esprimă speranţa, că oposiţia va fi sprijinită în acéstă nisuinţă a ei şi de elementele patriotice ale partidei guvernului.

*

Ḑiarele din Budapesta primesc din **Petersburg** douĕ depeşe importante. In cea d'întâiŭ se anunţă, că mareşalul *Gurko* de present se află în capitala Rusiei, şi petrecerea lui acolo stă în strînsă legătură cu *resolvarea unor cestiunĭ militare fórte seriose şi însĕmnate*. In a doua se anunţă, că d-l *Iswolski*, ambasadorul rusĕsc la Vatican, a plecat alaltăerĭ din Petersburg spre Roma, ducênd cu sine *instrucţiunĭ*, dela carĭ se póte ascepta o *resolvare pacĭnică* a cestiunilor grave carĭ s'au ivit între guvernul rusĕsc şi între Vatican.

*

Ḑiarului „*Times*“ i-se anunţă din *Kobe*, că în nóptea dela 10 c. au debarcat 200 soldaţĭ de marină rusescĭ în Chemulpo şi au plecat spre *Soeul*, deóre-ce în **Corea** s'au întêmplat nisce incidente fórte îngrijitóre. Regele din Corea auḑind că miniştri sĕi s'au conjurat contra sa, a părăsit palatul regal şi s'a refugiat la ambasada ruséscă, unde a declarat că miniştri sĕi l'au tradat. *Doi dintre miniştri fură imediat osânditĭ la mórte şi esecutaţĭ*, ér ceilalţĭ fugiră, probabil în Japonia. Se susţine, că tótă rĕscóla a inscenat'o Japonia, şi acum după-ce însu-şĭ regele Coreii a apelat la ajutor rusĕsc, se crede, că incidentul acesta uşor va duce la *un protectorat rusĕsc asupra regatului Corea*.

Titlurĭ şi rangurĭ pentru banĭ.

Ḑiarul „Budapesti Hirlap“ publicase în numĕrul sĕu dela 13 c. un articol întitulat: „*Banĭ şi nobilitate*“, în care articol se fac nisce descoperirĭ fórte neplăcute şi probabil cu grave urmărĭ pentru guvern. Numitul ḑiar adecă, a ajuns la cunoscinţă, că în timpul din urmă sĕ se fi *traficat pentru banĭ diferite titlurĭ de nobilitate*.

Pentru a confirma aserţiunea sa, „Bud. Hirl.“ publică cu numele pe câţĭ-va nobilĭ mai nou făuriţĭ, precum şi sumele, pe carĭ aceştia le-au platit în ascuns guvernului drept plată pentru titulele căpătate. Aceştĭ nobilĭ sunt următorii: *conte Vigyázó Sándor 400,000 fl., baron Harkányi Frigyes 200,000 fl., baron Harkányi Károly 200,000 fl., baron Solymossy Lászlo 300,000 fl., baronii fraţĭ Bohus 200,000 fl.* In total decĭ aceştĭ nobilĭ au plătit pentru titlurile lor suma considerabilă de *1,300,000 fl.*

Ḑice mai departe numitul ḑiar, că i-ar plăcea sĕ publice şi acele sume pe carĭ le-au plătit nobilii nou făuriţĭ *Inkey, Zeyk, Meszáros, Beck, Radocza, Geist* şi alţii, dér nu este în posiţiă de-a indica precis sumele, „pe carĭ aceştia le-au jertfit pe altarul patriei“.

Ḑiarele oposiţionale şi mai ales ḑiarele clericale imediat după-ce apăruseră în public descoperirile lui „Bud. Hirl.“ au început a scrie ḑilele trecute articolĭ fórte vehemenţĭ la adresa *guvernului Banffy*, învinuindu'l cu „*simoniă luméscă*“ şi timbrând procederea acestuia la împărţirea de titlurĭ şi rangurĭ ca cea mai mare ruşine, ce ar esista pentru Ungaria.

In şedinţa dela 15 c. a camerei, deputatul *Hortoványi Jozsef* interpelă pe ministrul-preşedinte Banffy asupra faptelor publicate de „Bud. Hirl.“ despre carĭ se vorbea şi se vorbesce în tóte cercurile parlamentare. La acésta interpelare Banffy rĕspunse imediat, afirmând, că tóte cele publicate în articolul din cestiune al lui „Bud. Hirl.“, ar fi „cele mai tendenţióse *minciunĭ*“, nu voi înse sĕ între mai adânc în meritul lucrului, şi nicĭ la repeţitele provocărĭ ale dep. Hortovány, că „*plătit'au séu nu nobilii amintiţĭ, şi cât şi cui au plătit?*“ Banffy nu voi sĕ rĕspundă direct, ci repetă simplamente, că tóte aserţiunile şi faimele sunt minciunĭ, ceea ce majoritatea camerei şi luă la cunoscinţă.

Oposiţia şi ḑiarele oposiţionale, se înţelege, au fost fórte nemulţămite cu aceste rĕspunsurĭ ale lui Banffy şi mai ales „Bud. Hirl.“ de erĭ şi alaltăerĭ scuipă foc şi pară contra ministrului-preşedinte, care a cutezat sĕ numéscă minciunĭ, cele publicate de numitul ḑiar. Se póte prevedé, că oposiţia are acum o nouă armă puternică contra actualului guvern-Banffy, şi după-ce îşĭ va aduna date şi mai sigure, ne putem uşor aştepta, că va însceua şi va descoperi o adevĕrată „*Panamă maghiară*“.

Reforma electorală în Austria.

Cum am anunţat deja, ministrul-preşedinte austriac contele *Badeni* a presentat Sâmbătă camerei deputaţilor din Viena *proiectul de lege asupra reformei electorale*.

Acest proiect de lege are de scop de a crea 72 mandate nouĕ, carĭ, deosebit de sistemul electoral, ce domnesce aḑĭ în Austria, vor fi aleşĭ direct cu votare *secretă* de astfel de indiviḑĭ, carĭ au împlinit 24 de anĭ, carĭ nu sunt opriţĭ în folosirea drepturilor lor cetăţenescĭ şi au locuit cel puţin 6 lunĭ într'un district.

Din aceste mandate nouĕ se vin: pe Boemia 18, pe Dalmaţia 2, pe Galiţia şi Lodomeria cu marele ducat Cracovia 15, pe Austria de jos 9, pe Austria de sus 3, pe Salzburg 1, pe Stiria 4, pe Carintia 1, pe Carniolia 1, pe Bucovina 2, pe Moravia 7, pe Silesia de sus şi de jos 2, pe Tirol 3, pe Voralberg 1, pe Istria 1, pe Goriţa şi Gradisca 1, pe oraşul Triest cu teritoriul sĕu 1. Impărţirea deputaţilor, ce vor fi a se alege, asupra singuraticelor cercurĭ electorale, va fi stabilită printr'o lege deosebită.

Precum se vede dér, proiectul guvernului austriac se baséză pe votul universal, şi întru câtva se apropiă de ideia de stat socialistă. Vor fi, ce-i drept, faţă cu cei 72 de deputaţĭ în camera austriacă încă 85 representanţĭ ai marei proprietăţĭ şi 21 representanţĭ ai camerelor comerciale şi de industriă, pe când cei 247 deputaţĭ ai oraşelor şi ai districtelor representéză interesele burghezimii. Cu tóte acestea prin crearea a 72 mandate nouĕ şi prin faptul, că alegĕtorii din aceste cercurĭ se recrutéză mai cu sémă *din sînul claselor sèrace ale poporaţiunei*, şi că ei sunt singurii, carĭ *aleg imediat pe deputaţii lor*, este dovedit, că guvernul austriac e silit de a atrage nouĕ elemente pentru premenirea şi fortificarea parlamentarismului în Austria.

Din dieta ungară.

In şedinţa dela 17 Februarie s'au continuat desbaterile asupra bugetului cultelor. Au vorbit între alţii:

Bessenyey Ferencz: Ḑice, că din *punctul de vedere al maghiarisărei* ar fi de lipsă sĕ se edifice un nou gimnasiu în Timişóra, deórece tinerimea şvabă de prin satele din giur s'a maghiarisat deja şi ar fi rĕu, décă aceştĭ tinerĭ maghiarisaţĭ n'ar mai puté afla loc la gimnasiul unguresc, al cărui edificiu actual nu e corĕspunḑĕtor.

Hock Janos: Doresce, ca în şcólele elementare sĕ se propună stupăritul, grădinăritul etc., ér unde pămêntul nu e productiv, ca d. e. în Nordul Ungariei, sĕ se pună deosebit pond pe lucrul de mână. Cere *revisuirea legei privitóre la instrucţiunea poporală*, şi ḑice, că în ce privesce cestiunea instrucţiunei „nu numai din punct de vedere al învĕţământului, ci şi *în privinţa politicei naţionale*“ e de lipsă sĕ se facă împreună cu modificarea planului de învĕţământ al şcólelor poporale, o reformă pe tótă linia.

A mai vorbit *Szederkényi* şi după el *Wlassics*. Când Wlassics s'a ridicat sĕ vorbéscă, un tinĕr ţĕran de pe galeriă strigă în limba unguréscă: „*Trăéscă Ungaria! Trăéscă regele! Sunt un soldat sĕrman, care*“...

N'a putut continua mai departe. Toţĭ îşĭ întórseră surprinşĭ privirile spre galeriă întrebând ce e? cine? Preşedintele sună clopoţelul şi la urmă dete ordin, ca pe tinĕrul ţĕran sĕ-l scótă din sală. S'a aflat, că el este din comitatul Tolna şi se numesce Kovács János. A nebunit la miliţiă şi acum âmblă pe strade fără nicĭ un ajutor. El s'a dus în cameră, ca sĕ céră sprijinul deputaţilor.

La evenimentele din Bulgaria.

Delegatul Ţarului rusĕsc, generalul *Golenitscheff-Kutusoff* a plecat în 16 c. séra cu tren separat din Sofia spre Petersburg. Prinţul Ferdinand şi ministrul-preşedinte Stoilow îl petrecură pe delegatul rusĕsc până la Ţaribrod.

*

In biserica catolică din Sofia s'a cetit în 16 c. *pastorala* archiepiscopului rom. cat. *Menini*, în care acesta se *plânge* asupra trecerei prinţului Boris la ortodoxism, şi provócă pe credincioşĭ, sĕ-şĭ îndoiéscă rugăciunile lor pentru părintele sfânt.

*

Sultanul a conferit ministrului de esterne bulgar, *Nacevicĭ*, marele cordon al ordinului *Osmania*.

*

Ḑiarul engles „Times“ vorbind despre întêmplările recente din Bulgaria, ḑice, că recunóscerea principelui Ferdinand este privită în Anglia ca o nouă garanţă pentru *pacea europénă*. Nu se póte nega, că buna înţelegere dintre Ţarul Rusiei şi Sultanul baséză pe învingerea diplomatică raportată asupra Angliei. Dér prima condiţiune pentru susţinerea prietiniei între Rusia şi Turcia ar fi aceea, ca împĕratul Rusiei sĕ apere întregitatea imperiului otoman. Prin faptul acesta se face însĕ *imposibilă* intervenţiunea Rusiei în cestiunea arménă.

*

Tot privitor la recunóscerea principelui Ferdinand, ḑiarul rusĕsc „*Nowoje Vremja*“ ḑice, că orĭ-care sĕ fiă disposiţia cabinetului-Salisbury, totuşĭ acesta nu va împedeca resolvarea definitivă a cestiunei bulgare. In cas décă Anglia ar refusa recunóscerea prinţului Ferdinand, ceea-ce cu greu se póte crede, atuncĭ faptul acesta ar deschide cu totul ochii Bulgarilor, şi i-ar face sĕ preţuéscă cu atât mai mult bunăvoinţa Rusiei. Evenimentul dela 2/14 Februarie nu numai a schimbat posiţia Bulgariei, ci a şi dovedit că rolul Rusiei este dominant în partea ostică a Europei creştine.

SCIRILE ḐILEI.

— 7 (19) Februarie.

Socialismul în Czegled. Socialismul a început sĕ prindă rădĕcinĭ şi în oräşelul Czegled, unde Dumineca trecută socialiştii au ţinut prima adunare. Unul dintre vorbitorĭ pledă pentru *estinderea dreptului de alegere* şi recomandă muncitorilor, ca dela acest postulat al lor sĕ nu renunţe nicĭ chiar sub *presiunea baionetelor şi a temniţelor*. După vorbirile oratorilor socialiştĭ, se urcă la tribună *primarul orăşenesc*, care vorbi *în contra socialiştilor*, cerênd dela adunare, ca sĕ nu dea ascultare celor auḑite din gura vorbitorilor socialiştĭ. Imprejurarea acésta a dat nascere la un mic scandal, care se termină prin aceea, că unul dintre vorbitorii socialiştĭ protestă printr'un discurs înflăcărat în contra primarului.

—o—

„Revista Lipovei“, din causa lipsei de sprijin, cu numĕrul 11 a încetat de-a mai apăré.

—o—

Românĭ „decoraţĭ“. Fóia oficiósă publică „hotărîrea preaînaltă“, prin care notarii cercualĭ Ştefan *Puica* din Mocod şi Dumitru *Man* din Zagra, comit. Bistriţa-Năsĕud, sunt decoraţĭ „cu crucea de argint

---

ca premiul de cincĭ mii de francĭ sĕ se dea lui Parmentier.

„Cartofarul“, precum numiau parisianii pe chemic, luă decĭ banii spre a-i întrebuinţa pentru imbunătăţirea întreprinderei sale. Mulţămită strădanei sale neobosite, ajunseră ómenii încetul pe încetul la-o convingere tot mai tare, şi după câţĭ-va anĭ chemicul putù sĕ-şĭ vaḑă realisată superba sa dorinţă, de a împlé Francia cu cartofĭ.

Étă cum a putut el, un singur om, sĕ alineze în acest mod suferinţele poporului întreg. Ce spaţiu imens de pămênt şi şi ce puterĭ, câte grijĭ şi ostenelĭ de mai mulţĭ anĭ au fost de lipsă până când Parmentier putù sĕ-şĭ ducă în deplinire idea, de-a lăţĭ cartofii în tótă Francia!

Şi cum că acésta a fost spre fericirea ţerei, o scie orĭ cine. Astăḑĭ poporul, când privesce spre statua, pe care au ridicat'o patrioţii chemicului Antoine Parmentier in Mondidier, nu mai esprimă în batjocură, ci cu pietate numele „*Cartofarului*“.

Trad. de *I. P. R.*

pentru merite, provĕḑută cu corónă“ ca recunoscinţă pentru serviciile lor „credinciόse şi stăruitóre“. Am voi sĕ scim, că numiţii notarĭ cui aŭ sĕ mulţăméscă decorarea lor: lui Banffy, séŭ lui Csokán?

—o—

Érăşĭ o dare urcată. In ministerul de finance se lucră de present la proiectul privitor la urcarea dărei pe *bere*. Darea impusă pe producţiunea de bere, care până acum a fost 5 fl. 60 cr. de hectolitru, va fi adecă urcată cu *36⁰/₀*. Intre fabricanţii de bere s'a pornit deja mişcare pentru de-a protesta contra acestei nouĕ disposiţii a guvernului, şi probabil, că tóte camerele comerciale din Ungaria se vor alătura la acel protest.

—o—

O fată înaintea comisiunei de asentare. După cum anunţă ḑiarul „Vasvarmegye“, în comuna Felsö-Bele din comit. Vasvar li-se născuse la 1876 soţilor Huber o fetiţă, pe care ei o botezară „Josefina“, preotul înse din erόre îmatriculà numele „Iosif“. Pe basa acestei îmatriculărĭ „Iosif“ Huber fù citat acum înaintea comisiunei de asentare, unde după o „visitare faptică“ se constată, că este erόre la mijloc, şi Iosif e o „Josefină“, prin urmare de a-se şterge din lista de asentare.

—o—

Cercetarea în afacerea Miklos. Judele instructor a ascultat deja în procesul criminal intentat fostului fişpan Miklos, atât pe acusatorul Szabó, cât şi pe Miklos însu-şĭ In decursul sĕptĕmânei viitóre se va începe ascultarea martorilor. Pertractarea finală sĕ crede, că va fi pe la finea lui Martie.

—o—

Dela universitatea din Bucurescĭ. Aflăm că d-l profesor *Ņegreanu* şeful cabinetului fisic plecând în străinĕtate din causa decesului micei sale fiice, a însărcinat pe asistentul sĕŭ, d-l Mariu *Mureşianu*, sĕ-l înlocuiéscă la universitate.

—o—

Un hot din Ungaria în America. La poliţia din Budapesta a sosit o telegramă din San-Francisco, în care se spune, că locuitorul *Sylva Wilhelm*, originar din Ungaria, a furat o mare cantitate de giuvaericale şi diamanticale, luând'o la sănĕtósa, după cum se crede, spre Ungaria. El este un om brunet, de statură mijlocia, în vêrstă de vre-o 40 anĭ.

—o—

Petrecere cu dans în Predeal. Funcţionarii dela gara internaţională din Predeal arangéză în 29 c. o petrecere cu dans în salónele gărei. Petrecerea promite a fi fórte plăcută. Bilete de intrare se pot căpĕta în biroul de bilete pentru căile ferate de stat (piéţa mare).

—o—

Logodnă. D-l *Remus Bortoşiu*, învĕţător în T. Petravoselo, s'a logodit cu d-ra *Emilia Sarmeş* din T. Cuvin. — Fiă în cés cu noroc!

—o—

O hotărîre principiară. Am amintit la timpul sĕŭ, că procuratura din Budapesta a intentat proces pentru delictul vătĕmărei moralităţii publice în contra unui fotograf, care făcea comerciu cu *fotografii imorale.* Advocatul apĕrător a esceptionat competenţa tribunalului pe cuvênt, că *fotografia este un product al pressei* şi prin urmare chiămată de-a judeca este judecătoria de pressă. Afacerea a ajuns în fine la Curiă, care ca hotărîre principiară a declarat, că *fotografia este a-se considera ca un product al pressei.* Ast-fel procesul în contra fotografului, care de sigur este vre-un Jidan, *s'a sistat* pe cuvênt de prescripţiune.

—o—

Pensionare. Colonelul Alexandru *Pascu* dela reg. de honveḑĭ Nr. 7 a fost pensionat, esprimându-i-se cu acéstă ocasiune mulţămita preainaltă.

—o—

Testamentul lui Toma Petcu. Drept rectificare faţă cu telegrama, ce ni-s'a trimis despre îmormêntarea lui Toma Petcu, suntem rugaţĭ din partea d-lui *Iōn T. Petcu* din Brăila a publica următórele: „Toma Petcu a decedat la Bucurescĭ şi a fost îmormêntat la Brăila cu pompa cuvenită unui om bogat, după cum a fost. Testament a lăsat în tótă regula, lăsând la acei, pe carĭ i-a iubit, tótă averea sa, precum şi mai multe legaturĭ de binefacere, între carĭ a lăsat şi în Transilvania.“

—o—

Fondaţiune pe numele Boris. In amintirea convertirei prinţului Boris, un bancher din Sofia, cu numele Gheorghieff, a întemeiat o fundaţiune de 800,000 francĭ pentru înfiinţarea unei universităţĭ în Sofia, care sĕ pórte numele lui Boris.

—o—

Afacerea Tîrnoveanu. „Pressa“ din Craiova publică un lung articol de reportaj asupra afacerei Tîrnoveanu, — afacerea cu testamentul ce se ḑice, că l'a fost suprimat în paguba amantei fratelui sĕŭ decedat la Viena — din care reiese cu evidenţă, că d-l Al. Tîrnoveanu n'a fost arestat în Budapesta, ci numai rugat sĕ rĕmână în oraş pentru vr'o două ḑile spre a da informaţii parchetului. Parchetul unguresc însuşĭ convingându-se, că d-l Al. Tîrnoveanu a fost victima unei încercărĭ de şantaj din partea Almei Levandowski, a închis dosarul acestei afacerĭ. D-l Al. Tîrnoveanu s'a şi întors deja la Craiova.

—o—

Hoţĭ de marfă dela băcanĭ. Comercianţii de coloniale au obiceiu sĕ descarce marfa, care o aduc dela gară în faţa prăvăliilor lor. Dela o vreme unii comercianţĭ din Bucurescĭ constatau, că din momentul decărcărei marfei la uşa prăvăliei şi până la transportarea ei în magazii séŭ scoborîrea în pivniţe, dispăreau ca prin minune, fiă un butoi cu unt-de-lemn, fiă o ladă cu macarόne séŭ şuncĭ, séŭ alte articole de consumaţiune. Negustorii furaţĭ de câte-va orĭ în asemenea împrejurărĭ au reclamat poliţiei, care s'a pus imediat în urmărirea hoţilor. După multe cercetărĭ, scrie „Epoca“, s'a dovedit, că în timpul când negustorii erau ocupaţĭ în prăvălie, apărea câte un individ cu înfăţişarea unui băiat de prăvăliă, lua o ladă la spinare şi o ducea la o mică distanţă de prăvăliă, o punea apoi într'o căruţă oprită înadins şi o ducea la depositul bandei. Altă dată în loc de o ladă cu macarόne, banda lua un butoi cu sardele, séŭ o ladă cu lumînărĭ de stearină. La alte prăvălii, unde rĕmânea afară, în timpul nópţei câte un butoi cu unt de-lemn, cu vin séŭ alt-ceva, tâlharii veneau diminéţa, înainte de deschiderea prăvăliei şi sub cuvênt, că ar fi fost trimişĭ de însu-şĭ stăpânul prăvăliei, încărcau butoiul, une-orĭ în faţa sergentului de stradă, şi apoi dispăreau. Meseria acésta fόrte productivă făcuse din individii, carĭ se îndeletniceau cu dênsa nisce advĕraţĭ depositorĭ de coloniale; ei erau toptangii şi vindeau pe la alţĭ băcanĭ marfa furată dela negustorii situaţĭ într'o direcţiune opusă a oraşului. In sfîrşit poliţia de siguranţă a isbutit sĕ aresteze pe unul din aceştĭ comercianţĭ, care fura cu bucata, şi vindea cu toptanul, şi imediat s'a putut da de urma complicilor. Ei se numesc Nicolae Apostol, Ştefan Ionescu şi Dinescu. In afară de acésta s'a mai arestat un băcan din strada Traian Nr. 127; el se numesce I. N. Emanoil; el desfăcea marfa furată de bandă. La domiciliul acestuia s'au găsit 2 butόie cu unt-de-lemn, 2 butόie cu sardele, altele cu scrumbii de Dunăre, lădĭ cu fidea, cu macarόne, şuncĭ, plapomĭ şi o mulţime de alte lucrurĭ furate. Atât cei trei indiviḑĭ, cât şi băcanul Emanoil, au fost arestaţĭ.

Societatea Macedo-Română.

D-l P. Vulcan, un student macedonén, a desvoltat conferinţa anunţată de societatea de cultură macedo-română. Pe un ton cald şi plin de sinceritate d. Vulcan a spus auditorului multe adevĕrurĭ crude. A expus clar şi convingĕtor relele ce decurg din egoismul unora din vanitatea altora şi din indolenţa celor maĭ mulţĭ, şi, slujindu-se de formele pitorescĭ ale ḑicĕtórelor macedo române, a făcut apel la unirea tuturor patrioţilor în scopul comun de-a veni în ajutorul celor carĭ suferă în peninsula balcanică. D. Vulcan şi-a sfârşit cuvêntarea recitind următórele versurĭ patriotice:

'Nainte!

Veniţĭ, veniţĭ, sĕ ne unim!
Veniţĭ cu toţĭ sĕ biruim!
La luptă pentru dreptur̆ sfinte
Românĭ-macedonenĭ, 'nainte!

Pe-al Naţiunei altar,
Aduceţi-i prinos, ca dar,
Iubirea din a vóstre pieptur̆.
'Nainte, pentru a sale dreptur̆!

Lumină, pace şi frăţiă
Solia nóstră sĕ ne fiă,
Şi dominaţĭ de gândurĭ sfinte
Românĭ-macedonenĭ, 'nainte!

D. V. A. Urechiă, în calitatea-i de preşedinte, a mulţumit conferenţiarului cu următórele cuvinte: „Vĕ mulţumim de frumόsele d-vóstrĕ cuvinte, iubite d-le Vulcan; sĕmênţa aruncată de d-v. deşi pare că va cădea pe piatră, totu-şĭ vêntul o va lua şi o va duce pe un pămênt rodnic, unde va prinde rădĕcinĭ“. După acestea d. Urechiă a spus, că nu se învoesce cu pesimismul d-lui Vulcan, şi că din contră d-sa a fost şi va rĕmâné în tot-déuna optimist. Indémnă pe toţĭ patrioţii din capitală sĕ se pună în raport cu conaţionalii lor ca sĕ stârnéscă în ei consciinţa naţională, şi când inima Românilor de acolo va bate mai cu tăriă, atuncĭ noi, membrele ei vom fi tarĭ fără a fi în stare sĕ ne mai desbine nimenĭ.

D. Urechiă a încheiat, drept rĕspuns la cele expuse de d. Vulcan, prin următórele cuvinte: „Pare că d. Vulcan îşĭ pune căciula pe masă şi ḑice: „curgeţĭ acum rîurĭ de aur şi umpleţi-mĭ punga, căcĭ mare trebuinţă au eforiile şcólelor-naţionale din Macedonia de obolul vostru“. — Entusiasmul, scrie „Timpul“ era atât de mare, că n'a întârḑiat de a-şĭ arăta efectul. D. Kiriţă Mihail, mare comerciant în capitală şi bun patriot, cerênd cuvêntul, a propus sĕ se formeze liste de subscripţie pentru a reveni în ajutorul eforiilor şi a asigurat, că d-nii V. Dan şi N. Gusi, marĭ proprietarĭ, se oferă a pune la disposiţia societăţei mai multe mii de lei.

Pe de altă parte un d. Pantele Muşu a propus de a-se începe chiar din momentul de faţă cu contribuţiunile, drept care d-sa a oferit 50 lei. D. Urechiă a oferit suma de 20 lei şi, după esemplul dat, contribuesc cu toţĭ, unii cu 50, alţii cu 100 aşa că în câte-va clipe s'au adunat din contribuţiunile membrilor presenţĭ mai mult de o miă de lei.

NECROLOG. Intristata familie: Ioan T. Petcu, frate, Reveica Z. Mavrodin, soră; nepoţĭ şi nepóte, au durerea a vĕ anunţa perderea prea iubitului lor frate şi unchiŭ, **Toma Petcu,** în etate de 78 anĭ încetat din viéţă Dumineca, 28 Ianuarie curent, óra 6 diminéţa în Bucurescĭ. Ceremonia funebră s'a oficiat Mercurĭ în 31 Ianuarie st. v., la óra 2 p. m., în biserica S-tul Nicolae din Brăila, şi înmormêntarea s'a făcut în cimiterul S-tul Constantin.

Brăila, 1896.

SCIRĬ ULTIME.

Gherla, 18 Februarie. Preoţilor românĭ din diecesa greco-catolică a Gherlei li-s'a făcut cunoscut printr'o circulară consistorială, că **guvernul a subtras şi neînsemnatul „ajutor imperial“**, ce-l aveau dela stat şi din care preoţii dela sate erau împărtăşiţĭ cu câte 30 fl. la an.

Bucurescĭ, 18 Febr. Astădĭ la cameră d-l *Ionel Grădişteanu* a depus un proiect ce lege, din iniţiativă parlamentară, prin care se cere *abrogarea legei minelor.* Cerêndu-se urgenţa asupra propunerii, camera respinge urgenţa cu 62 contra 43 voturĭ.

Viena, 18 Februarie. Din isvor sigur se anunţă, că principele Ferdinand al Bulgariei a făcut deja cei dintâiu paşĭ la guvernele marilor puterĭ, pentru ca *Bulgaria sĕ fiă proclamată de regat.* Sĕ ḑice, că respectivele guverne n'ar avea nimic contra acestui plan, de óre-ce sĕ crede, că un *regat bulgar* ar servi ca garanţă şi mai mare pentru susţinerea păcei şi pentru consolidarea raporturilor bulgare.

Bucurescĭ, 18 Februarie. D-l Dimitrie Sturdza va fi interpelat ḑilele acestea, de ce nu se esecută legea votată în 1887, prin care se înfiinţéză câte-un *consulat român* în *Braşov şi Timişóra.*

Sofia, 18 Februarie. Principele *Ferdinand* va pleca cu finea lui Martie la Riviera, unde se află soţia sa, princesa *Maria Luisa.* De-acolo părechiă domnitóre bulgară va merge la Moscva pentru ca sĕ asiste la *încoronarea Ţarului şi a Ţarinei.*

DIVERSE.

Cânele cel mai mic din lume. La esposiţia de cânĭ din New-York primul premiu l'a câştigat cânele cu numele Szukoszki. Acest Szukoszki e un câne din Japonia, unde cânii de rassa acésta se numesc „Inu“; în New-York însĕ, fericită se simte acea coconiţă, care póte sĕ aibă un câne de acesta. Cânele e lung de 15 policarĭ, şi aşa de uşor, încât nicĭ trei punţĭ nu trage. A fost preţuit cu 7500 corόne şi cu tóte acestea s'a aflat un cumpĕrător. A fost cumpĕrat de o domnişóră fόrte bogată.

Reuniunile de consum în Anglia. Avantagiul, de care se bucură reuniunile de consum din Anglia, apare din vorbirea, ce a ţinut'o lordul Brassey cu ocasiunea unei şedinţe ţinută mai pe urmă. Lord Brassey a înşirat următórele date: Numĕrul reuniunilor de consum, din 1871 până la 1891 s'a sporit dela 746 la 1656; numĕrul membrilor încă a crescut dela 262,188 la 1,205,144; fondul reuniunei dela 2,521,404 funţĭ sterlingĭ s'a urcat la 17,222,234 strl. Circulaţiunea dela 9,463,871 strl. la 48,921,697 strl. şi câştigul s'a urcat dela 666,399 strl. la 4,714,298 strl. Din câştig în anul 1871 s'au dat 5000 fonţĭ strl. pentru instrucţiune publică, în 1891 s'au dat 30.000 strl. Lord Brassey mai spune, că în 1883 au fost în Britania mare 15 reuniunĭ de consum cu un capital de 103,457 fonţĭ strl. şi cu un câştig curat de 8917 strl. In decurs de 10 anĭ, adecă până în 1893, numĕrul reuniunilor s'a urcat la 109, capitalul la 639,884 strl. şi câştigul curat la 64,779 strl.

Poporul cel mai beţiv din Europa. Vreţĭ sĕ ştiţĭ care-i poporul cel mai beţiv din Europa? După un ḑiar frances, Anglia are desonórea sĕ figureze cea dintâiu printre statele unde beţia e în flóre. In adevĕr, pe la mijlocul secolului trecut populaţia Londrei era numai de 725,000 locuitorĭ, carĭ consumau anual 31 000,000 litri de bere şi 5.000.000 litri de spirtóse, ceea ce face pentru fiă-care locuitor o consumaţiă anuală de 436 litri bere şi 63 litri de spirtóse. Insĕ cum din cei 725,000 locuitorĭ, cel puţin trei părţĭ erau femei şi copii carĭ beau puţin séŭ aprópe de loc, — acéstă enormă cantitate de lichid era dată pe gât numai de 180,000 de bărbaţĭ, adecă, fiă-care bărbat din Londra bea pe an aprópe 1200 litri bere şi 180 alcool, séŭ 4 litri de bere şi ½ litru de alcool pe ḑi! Ca sĕ nu credeţĭ, că cele ce se spune sunt esageraţii ca sĕ se compromită supuşii împĕrătesei tuturor Indiilor, étă şi un mic pasagiu din notele de voiagiu ale unui Englez, care visitase Turcia şi fusese peste mĕsură de surprins vĕḑênd, că pilafagii lui Mahomet béu apă. „Indigenii din ţéra asta — ḑise Englesul — au curiosul obiceiu de-a bea liquidul acela, care in ţéra nóstră servesce dór la spălatul rufelor, la îmbăiat, etc!“ Şi când te gândescĭ, că în Anglia sunt cele mai multe „societăţĭ de temperanţă“ din Univers!

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 18 Februarie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.35
Renta de coróne ung. 4%	99.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	124.40
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	122.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.35
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.50
Imprum. ung. cu premii	154.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	142.50
Renta de hârtie austr.	101.—
Renta de argint austr.	100.90
Renta de aur austr.	122.—
Losurĭ din 860	148.—
Acții de ale Băncei austro ungară.	1000.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	437.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	385.—
Napoleondorĭ.	9.60
Mărcĭ imperiale germane	59.10
London vista	121.05
Paris vista	49.82½
Rente de coróne austr. 4%.	101.10
Note italiene.	43.80

Concurs!

Pentru ocuparea postului de cantor la Biserica Sf. Nicolae din Brașov Scheiu sĕ publică concurs cu termin de 30 ḑile dela prima publicare.

Doritorii de a ocupa acest post au de a înainta petițiunile lor la președintele Comitetului parochial în terminul prefipt, insoțite de următórele documente:

1. Atestat de botez.
2. Atestat de moralitate.
3. Atestat de calificațiune conform §. 23 Nro. 12 din Statutul organic.
4. Atestat medical, că e sănĕtos.
5. Alte recomandațiuni și atestate despre calificațiunea și serviciile prestate în alte părțĭ.
6. In fine concurenții sunt datorĭ înainte de espirarea terminului de concurs a sĕ presenta și a cânta în strană într'o duminecă séu sĕrbătóre.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt urmĕtórele:

a). Pentru anul prim de probă salar de fl. 540 banĭ gata și venitele stolare.

b). Cuartir natural.

c). După espirarea anului de probă cu definitivisarea sĕ urcă salarul la 600 fl. în banĭ gata, venitele stolare și cuartir natural.

Cantorul ales va fi dator a da revers, că sĕ va supune întru tóte regulelor și instrucțiunilor în vigóre la Biserica susnumită, precum și dispoșițiunilor presente și viitóre, ce le vor lua organele și autoritățile bisericescĭ superióre.

Din ședința Comitetului parochial al Bisericei gr. or. române Sf. Nicolea Brașov — Scheiu, ținută la 28 Ianuarie 1896 s. v.

Cursul pietei Brașov.

Din 19 Februarie 1896.

Bancnote rom.	Cump. 9.52	Vênd.	9.54
Argint român.	Cump. 9.47	Vênd.	9.50
Napoleon-d'orĭ	Cump. 9.57	Vênd.	9.61
Galbenĭ	Cump. 5.62	Vênd.	5.67
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vênd.	101.75
Ruble rusescĭ	Cump. 127.50	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump. 58.90	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump. 10 72	Vênd.	—.—